

Protestantse Gemeente
Eindhoven
Eindhoven-Zuid

Profielschets 2025

Wijkgemeente Eindhoven-Zuid

dd. 13 juni 2025

De wijkgemeente Eindhoven-Zuid is onderdeel van de Protestantse Gemeente Eindhoven ("PGE") die op haar beurt deel uitmaakt van de Protestantse Kerk in Nederland ("PKN").

Samenstelling Protestantse Gemeente Eindhoven

De PGE bestaat uit wijkgemeenten

- De wijkgemeente Eindhoven-Zuid is in 2016 ontstaan na een fusie van de Adventskerkgemeente en de Ontmoetingskerkgemeente. De Ontmoetingskerk aan de Meerkollaan is het kerkgebouw van de wijkgemeente. Sinds het vertrek van de vorige predikant, ds. Tjalling Huisman, in de zomer van 2024 is er een vacature voor predikant. In de gemeente is kerkelijk werker Lieuwe Wijbenga actief voor 0,5 fte;
- De Johannesgemeente in Eindhoven-Noord is in 2009 ontstaan na een samenvoeging van de Emmaüskerkgemeente en de Morgenstergemeente. De Johannesgemeente is in 2020 gefuseerd met de PKN kerken in Son en Breugel en St. Oedenrode, en kent twee vierplekken: de Johanneskerk aan de Sterrenlaan, en de 'Kerk van de Eenheid in Christus', Zandstraat 26 in Son en Breugel. De Johannesgemeente heeft een kerkelijk werker Petra Zweers (0,4 fte) in Son en Breugel, en een predikant (ds. Kirsten Wuijster, 1 fte) en een (0,5) vacature voor kerkelijk werker verbonden aan de vierplek Johanneskerk.
- De Kruispuntgemeente is opgestart als missionair project in 2000 vanuit evangelische- en gereformeerde bonds signatuur. De Kruispuntgemeente is een wijkgemeente van bijzondere aard gericht op de hele regio en huist in de Adventskerk aan de Camphuysenstraat. De Kruispuntgemeente heeft ds. Werner Gugler als predikant (1.0 fte).
- Er is verbinding met de Evangelisch-Lutherse Gemeente Zuid Nederland, het Studentenpastoraat (TINT) en de Eindhovense StudentenKerk, het werk van de geestelijk verzorgers in de verschillende verzorgingstehuizen, en via de diaconie met inloophuis 't Hemeltje, open huis St Cathrien en iDOE.

De wijkgemeenten hebben een eigen bestuur

- Iedere wijkgemeente heeft een eigen Wijkkerkenraad en Wijkraad van Kerkrentmeesters en daarnaast is er overkoepelend een Algemene Kerkenraad en een College van Kerkrentmeesters.
- De Wijkkerkenraden zijn verantwoordelijk voor het beleid van de eigen wijkgemeente. Op financieel vlak wordt de Wijkkerkenraad bijgestaan door een Wijkraad van Kerkrentmeesters. De Wijkkerkenraad en Wijkraad van Kerkrentmeesters dragen samen zorg voor een sluitende wijkbegroting.
- De Algemene Kerkenraad is eindverantwoordelijk voor de personele en vermogensrechtelijke aangelegenheden van de PGE en heeft een faciliterende functie. Het College van Kerkrentmeesters heeft een controlerende en adviserende functie met betrekking tot het beheer en de administratie.

- Er wordt op stedelijk niveau samengewerkt tussen de wijkgemeenten op het gebied van het diaconaat via het College van Diakenen. Ook de ledenadministratie en de financiële administratie worden stedelijk verzorgd door het Kerkelijk Bureau. Er is een gezamenlijk kerkblad: Samen.
- De wijkgemeenten in Noord en Zuid hebben deels een gezamenlijk programma op het gebied van vorming en toerusting, en af en toe gezamenlijke vieringen.
- De predikanten en kerkelijk werkers binnen de PGE vormen samen het pastorale team van de PGE. Over en weer wordt samengewerkt in het (doen) organiseren van gezamenlijke activiteiten, bij het bemensen van de vieringen, bij uitvaarten en als achtervang bij vakanties.

Meer informatie is te vinden op de website: www.pkn-eindhoven.nl

Profielschets Protestantse Wijkgemeente Eindhoven-Zuid

Algemeen

Geografie en Demografie

De wijkgemeente Eindhoven-Zuid beslaat het geografische deel van de stad Eindhoven ten zuiden van de spoorlijn, die de stad grofweg in tweeën deelt. De wijk bestaat uit de vinex wijk Meerhoven en de vroegere kerkdorpen Strijp, Gestel, Stratum en Tongelre. De wijk grenst aan Veldhoven (westen), Aalst-Waalre (zuiden) en Geldrop (oosten).

De gemeenteleden komen overwegend uit het middenkader en hoger kader van de beroepsbevolking. De meerderheid van de leden komt oorspronkelijk niet uit Eindhoven of Brabant, maar uit Noord-Nederland en Zeeland. Zij kwamen in verband met hun studie (bv Fontys hogeschool, TU/e en Design Academy) of werk (Philips, NXP, DAF, ASML) naar Eindhoven toe en zijn daar vervolgens gebleven. Daarnaast is inmiddels een groot deel van de jongere leden wel geboren en getogen in de regio.

Het aantal ingeschreven leden is ongeveer 1043 verdeeld over ca. 908 pastorale eenheden. Het aantal leden dat bijdraagt aan de actie Kerkbalans is ongeveer 318.

Het aantal uitvaarten is ongeveer 12 per jaar, het aantal huwelijken, belijdenissen en doopdiensten is beperkt, 1 per jaar. Hiervoor is ondersteuning beschikbaar vanuit de PGE, b.v. door andere predikanten en geestelijk verzorgers in Eindhoven.

Geloofsbeleving

De gemeente kenmerkt zich door een grote diversiteit in persoonlijke geloofsbeleving van traditioneel tot vrijzinnig, zowel in inhoud als in vorm. De gemeente is gericht op de wereld om ons heen. Een groot deel van de gemeente zoekt steeds naar vernieuwing van woorden

om de geloofsbeleving aan te laten sluiten bij de uitdagingen die deze tijd stelt aan de mensen in het algemeen en de gelovigen in het bijzonder. Daarbij wordt zowel een inspirerende en exegetisch onderbouwde verkonding met een verzorgde liturgie op prijs gesteld, alsmede ruimte voor andere vormen van vieringen waarbij beleving en ervaringen een plaats kunnen krijgen. De trend is van nadruk op woord en ratio, naar meer aandacht voor belevenis en events. Wij bieden een prettig thuis voor iedereen, met een Maaltijd van de Heer die voor een ieder open staat.

Activiteiten

Samen Vieren

Samenkomen, ontmoeten en delen vanuit geloofsbeleving vormen de kern van ons gemeente-zijn. De eredienst vervult daarbij een “centrale” rol in onze kerkelijke gemeenschap. We geven daaraan vorm door traditionele kerkdiensten op de zondagmorgen (ongeveer 80 bezoekers) en op feestdagen. Voor kinderen en jongeren worden op zondag eigen vieringen georganiseerd via Crèche (opvang 0-4 jaar; 1-2 peuters), Kindernevendienst (4-12 jaar, lagere school; 4 kinderen) en, om de week, Jeugdkerk (12-18 jaar, middelbare school; 5-10 jeugdigen). De groep jongvolwassenen (18 – 25 jaar, ongeveer 12 personen) treft elkaar op zondagavonden, maar gaan ook regelmatig op excursie naar andere kerken in de regio.

De eredienst vindt plaats op zondagmorgen om 10 uur. De dienst is via de website van de kerk rechtstreeks te beluisteren. Voor de orde van dienst biedt het Dienstboek inspiratie. Op de eerste zondag van de maand wordt de Maaltijd van de Heer gevierd, waaraan een ieder die wil kan deelnemen. De cantorij verleent op deze zondag haar medewerking aan de dienst. Het Liedboek wordt gebruikt om uit te zingen onder begeleiding van orgel en piano, de liturgie en de liederen worden geprojecteerd. De kerkgaande gemeenteleden hechten aan een doordachte opbouw van de dienst qua inhoud. Qua vormgeving is er een wisselwerking tussen een strakke, klassieke opbouw en elementen uit de hedendaagse cultuur. Een liturgiegroep is actief in de gemeente als klankbord en denktank.

Het afgelopen jaar heeft de gemeente de wekelijkse zondagochtendvieringen gedraaid zonder eigen predikant. Het is de gemeente goed gelukt om de diensten op eigen kracht vorm te geven. De Jeugdkerk in samenwerking met de groep Jongvolwassenen verzorgde twee diensten, er werden diensten georganiseerd waarbij de muziek centraal stond zoals een Taizé dienst. De Liturgiegroep verzorgde morgen gebed, er waren diensten georganiseerd door (en over) de Bijbelgroep en er waren diensten samen met de Johannesgemeente. De diaconie verzorgde een dienst rondom vluchtelingen, er waren enkele zondagen in het teken van de Preek van de Leek en gastpredikanten en onze kerkelijk werker verzorgden diensten.

Samen Delen

De gemeente heeft gedurende de jaren te kennen gegeven een diaconale gemeente te willen zijn en er wordt dan ook veel diaconale arbeid verzet. Daarbij is er aandacht voor de dienst in

de wereld in zowel binnen- als buitenland (via o.a. ZWO en KerkinActie), dienst in de stad (via o.a. open huis St Cathrien, inloophuis 't Hemeltje en contact met iDOE), dienst aan het individu in de gemeenschap (via o.a. schuldhulpverlening, en kerstpakketten). Er is ook een maandelijkse productinzameling voor de voedselbank. Al deze activiteiten worden gevoed vanuit de wijkgemeente, en worden gecoördineerd in het College van Diakenen.

Ter bevordering van de bewustwording wordt er ruimte gegeven aan organisaties, zoals Vluchtelingen in de knel en Amnesty International, die zich in lijn met onze diaconale uitgangspunten inzetten voor hen die een helper nodig hebben. Zo wordt met regelmaat na de dienst geschreven voor gevangenen en worden dingen verkocht voor het goede doel.

Er is ook toenemend aandacht voor het diaconaat in de wijk. Maandelijks wordt er op donderdagmorgen een "Instuif" georganiseerd in de Ontmoetingskerk. Hier ontmoeten mensen elkaar informeel en bespreken een onderwerp op het grensvlak van kerk en samenleving. Speciale thema's, ingeleid door een "spreker", trekken veel belangstellenden.

Elke twee weken wordt er op woensdagavonden gekookt en gegeten door een wisselende groep van +/- 30 gemeenteleden. Deze maaltijden zijn sober en meestal vegetarisch. Nieuwe ontmoetingen en sociale verbindingen worden hiermee bevorderd. Deze maaltijden trekken deels weer een andere groep mensen aan richting de kerk dan die te vinden zijn bij de zondagse eredienst.

Samen Leren

Het seizoen start op de startzondag, waarop het jaarthema wordt geïntroduceerd. Het jaarthema en het gerelateerde programma wordt besproken en voorbereid door de werkgroep Vorming en Toerusting en het Pastoraal Beraad, waaraan in ieder geval een ouderling, de predikant en een aantal gemeenteleden deelnemen. Er worden door de werkgroep Vorming en Toerusting gespreksgroepen en leerhuizen georganiseerd rondom geloof gerelateerde thema's, zowel overdag als in de avonden. Wij werken voor de organisatie hiervan ook samen met de andere wijkgemeenten van de Protestantse Gemeente Eindhoven. Voorbeelden van themagesprekken zijn: het Marcus Evangelie; Kijken naar kunst en de verbinding naar uitingen van geloof en Leren met LEV rondom Abraham en Sara. enz. De gespreksgroepen kunnen rekenen op een goede aandacht.

Ieder jaar worden huiskamergesprekken georganiseerd bij gemeenteleden thuis verspreid over de hele wijkgemeente. De gesprekken worden zeer gewaardeerd en goed bezocht. Hierbij blijkt dat de gesprekken ook relatief veel deelnemers betrekken die weinig aan andere kerkelijke activiteiten meedoen. Onderwerpen van de huiskamergesprekken zijn bijvoorbeeld: Hoop doet leven en bewegen, We hebben allemaal baat bij Muziek, en Hoe kunnen we leven 'als nieuw'.

Samen Zorgen

De specifieke invulling van het pastoraat wordt bepaald in overleg tussen de predikant(en), de pastorale ouderlingen en pastorale medewerkers in het Pastoraal Beraad. Vanwege de toegenomen vergrijzing en het teruglopend ledenaantal en dus ook aantal predikanten, is het voor predikanten niet meer op te brengen een actieve rol te spelen in de pastorale zorg richting gemeenteleden. De zorg ligt daarom tegenwoordig in handen van een groep pastorale medewerkers. Van de predikanten vragen we deze pastorale zorg door vrijwillige medewerkers te stimuleren en te faciliteren. Uiteraard beland een deel van de pastorale zorg alsnog bij predikanten, bijvoorbeeld bij de ondersteuning van de pastoraal werkers, de actieve vrijwilligers in de kerk of in het geval van uitvaarten of calamiteiten.

De vraag waar de wijkgemeente voor staat is hoe het pastoraat in de komende jaren kan worden georganiseerd op een zodanige manier dat de vorm ook in de toekomst houdbaar is. Wat kunnen en mogen we realistisch gezien van het ook teruglopende aantal actieve gemeenteleden verwachten? In de uitvoering leidt dat tot vragen als: Hoe worden het bezoekwerk en de speciale bijeenkomsten (zoals kerstviering, etc.) geregeld? Wat vragen we van de leden van het beraad en op welke mensen richten we ons? Een realistische inschatting van de inzet van de predikant in het pastoraat is hierbij een belangrijke factor omdat het pastoraat slechts een deel is van zijn/haar takenpakket kan beslaan.

Het Pastoraal Beraad coördineert het individueel pastoraat maar ook het groepspastoraat. Dit beraad organiseert ook de huiskamergesprekken rondom het jaarthema, een Kerstviering met ouderen en ieder jaar een gezellig kroonjaarfeest.

De pastorale aandacht voor de jongeren, de groep jong volwassenen en gezinnen is van belang voor de toekomst van de kerk. Deze impuls zal vanuit de kerkenraad worden ondersteund door de predikant en een ouderling. Huiskamergesprekken, event-achtige activiteiten, gezamenlijke maaltijden, jeugddiensten, aandacht voor muziek, kleine vieringen op alternatieve tijdstippen en gesprekken rond geloofsopvoeding zijn daarbij aanknopingspunten. We organiseren gedurende het jaar een klein aantal activiteiten die jong en oud bij elkaar pogen te brengen. Een voorbeeld is de afsluiting van het kerkelijk jaar voor de jeugd voor de kerk, een afsluitende gemeenteavond in mei en het jaarlijkse kroonjaarfeest.

Organisatie

Wijkkerkenraad

De kerkenraad bestaat uit de predikant(en) en 10 ambtsdragers, te weten: 2 ouderlingen met bijzondere opdracht (voorzitter en scriba), 3 pastorale ouderlingen, 2 ouderling-kerkrentmeesters en 3 diakenen. Het moderamen telt 4 leden (voorzitter, scriba, diaken, predikant). De gemiddelde leeftijd van de leden van de kerkenraad is ongeveer 60 jaar. De kerkenraad vergadert eens per maand, en legt eens per jaar in de gemeentevergadering verantwoording af van het beleid.

Diaconie

De diakenen dragen zorg voor de diaconale taken in de wijk (o.a. bloemengroet, Kerstpakketten) en hebben aandacht voor diaconaat in de wereld. Samen met de diakenen van de andere wijken vormen ze het College van Diakenen dat verantwoordelijk is voor diaconale activiteiten in de stad.

De gemeente kent veel betrokken gemeenteleden die vrijwilligerswerk doen. Zie voor meer detail onder Samen Delen op pagina 4.

De predikant heeft een enthousiasmerende rol om nog meer gemeenteleden in beweging te krijgen, maar laat de dagelijkse diaconale taken over aan de diakenen en de betrokken gemeenteleden.

Beraden en Commissies

Het pastoraat wordt gecoördineerd vanuit het Pastoraal Beraad, waarin de predikant, de pastorale ouderlingen en de pastoraal medewerkers zitting hebben. De liturgiecommissie bestaat uit een aantal actieve gemeenteleden, de predikant en een lid van de Wijkkerkenraad en draagt zorg voor ideeënontwikkeling rondom de inrichting van de kerkzaal en de vormgeving van de vieringen. De commissie Vorming en Toerusting bestaat uit de predikant en in ieder geval één ouderling, en coördineert het leerprogramma. Er is daarbij samenhang met het programma van de Johannesgemeente in Eindhoven-Noord.

Wijkraad van Kerkrentmeesters

De Wijkraad van Kerkrentmeesters bestaat uit de beheerder, de penningmeester van het wijkfonds en twee ouderling-kerkrentmeesters, waarbij er één deelneemt aan de vergaderingen van de Wijkkerkenraad (penningmeester wijkbudget) en de ander aan de vergaderingen van het College van Kerkrentmeesters. De Wijkraad van Kerkrentmeesters controleert de uitgaven van de wijkgemeente, stelt ieder jaar de wijkbegroting op, en coördineert de actie Kerkbalans.

Financiën

Onze middelen worden hoofdzakelijk verkregen uit de vaste vrijwillige bijdragen. Ondanks het dalend aantal vrijwillige bijdragers blijft de opbrengst van de vaste vrijwillige bijdragen redelijk op peil. Die inkomsten alleen zijn echter niet voldoende. Daarom wordt veel werk door vrijwilligers gedaan: de kostersdiensten, het bijhouden van de kerktuin, het schoonmaken van de kerk etc. We proberen ook om het kerkgebouw zo goed mogelijk te exploiteren en hebben mede daardoor nog altijd een sluitende wijkbegroting.

Bij continuering van het huidige beleid en de trendmatige aanpassingen, geven de financiële prognoses voor de middenlange termijn voldoende basis om het kerkelijk werk op het huidige niveau voort te zetten. De gemeente is een 'vergrijpsde', krimpende gemeente. Op de lange termijn wordt het mogelijk moeilijker om de financiën op peil te houden. De gedeelde visie is echter dat om het kerkelijk leven gaande te houden niet de financiële middelen bepalend zullen zijn maar de deelname en tijdsinvestering door gemeenteleden. Dit betekent ook dat werk dat nu nog door vrijwilligers wordt gedaan in een aantal gevallen weer bekostigd zal moeten worden.

Kerkgebouw

Ons kerkgebouw bestond in december 2018 50 jaar. De kerkruijnte kenmerkt zicht door licht en een kleurige flexibele inrichting. In de kerk zijn ook een aantal nevenruimten. Alle ruimten in de kerk worden ingezet voor verhuur, o.a. aan migranten kerkgemeenschappen, de Vrijmetselarij en het Rode Kruis. Het gebruik van het gebouw wordt met de wijkraad afgestemd. Er zijn ook grenzen aan de verhuur, waarbij we in de eerste plaats uitgaan van een gebruik van het kerkgebouw ten behoeve van de gemeente.

De afgelopen jaren heeft de gemeente onder leiding van een groepje deskundige vrijwilligers veel tijd, aandacht en middelen besteed aan de verbouwing van het kerkgebouw. De indeling van het kerkgebouw is deels veranderd. Er is een extra keukentje bij de ingang gekomen in verband met de externe verhuur, de grote keuken is verplaatst en gemoderniseerd en de consistorie is opgeheven ten bate van een ruimere koffiedrink-ruimte en een grotere extra gespreksruimte. De verbouwing is inmiddels geheel afgerond en opgeleverd. Een groep vrijwilligers houdt zich op één zaterdag per maand bezig met beheerszaken, zoals het verder verduurzamen van het gebouw en het opknappen en herinrichten van de kerktuin.

In 2017 is een blokhut in de tuin gebouwd om zo een eigen ruimte te bieden aan de jeugd en ook een kleine overlegruimte voor algemene doelen. De blokhut wordt voor 1 dag/week verhuurd aan een PKN predikant die zich als 'ZZP'er' bezig houdt met groep daklozen die in de Fuutlaan vlak bij de kerk worden opgevangen.

Lidmaatschap

De ledenadministratie en -communicatie zijn gericht op inzicht in: wie zijn de leden, wat willen zij en hoe moet het contact met hen worden onderhouden. Alleen in goede relaties is een persoonlijke benadering, zoals bij actie Kerkbalans, mogelijk en zinvol. We stoppen geen energie in de relatie met leden die geen contact zoeken, we verbreken de banden echter niet zonder dat dat uitdrukkelijk gewenst wordt.

Communicatie

Het blad 'Samen', het officiële PGE informatieblad, wordt onder de leden gratis verspreid en bevat informatie voor alle protestantse gemeenteleden in Eindhoven. Om de week wordt een wijkbulletin gemaakt. De mogelijkheden van het digitale tijdperk worden nog niet ten volle benut.

Samenwerking

De samenwerking met de Johannesgemeente krijgt stap voor stap inhoud. Op het gebied van Vorming en Toerusting is een gezamenlijk programma ontwikkeld. Wij zoeken ook het gesprek met de Kruispuntgemeente om daar waar samen op te trekken. Daarnaast kunnen afhankelijk van wat er in onze omgeving gebeurt ook andere samenwerkingsverbanden ontstaan. De officiële oecumenische samenwerking vertoont slijtage, mede onder invloed van het bisschoppelijk beleid.